

POLELO YA BAPHATLALATŠI BA DITABA

SARS e Phethagatša Bodulasetulo bja Ponelopele bja WCO, gape e Bopa Bokamoso bja Khasetomo ya Lefase

1 Julae 2025, Brussels — Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS), tšeo di eteletšwego pele ke Khomišinare Edward Kieswetter, di phethagaditše sebaka sa tirelo ya tšona ya mengwaga ye mebedi bjale ka Modulasetulo wa Mokgatlo wa Khasetomo wa Lefase (WCO) Dithulaganyong tša Lekgotla tša bo145/146 tša WCO ka Ntlokgolo ya WCO ka Brussels. E be e tsenetšwe ke baemedi ba go feta 400 go tšwa go maloko a ditaolelo tše 186, ao gammogo a laolago 98% ya kgwebišano ya lefase, dithulaganyo di laeditše nako e bohlokwa ya Khasetomo ya lefase. Dithulaganyo tše di be di swerwe gammogo le dikopano tša Khomišene ya Pholisi ya bo 92 le Sehlopha sa Ditherišano tša Sektara ya Praebete. Ditherišano tša maemo a godimo tša mahlakorebedi di maatlafaditše ketapele ya SARS ya go tšwetšapele nlofatšo ya kgwebišano le tšhireletšo lefaseng ka bophara.

WCO: E otlela Kgwebišano Lefaseng ka bophara ka Tirišanommogo

Ge e sa ke e tlhongwa ka 1952, WCO ke setho sa pele sa pušotsenelano seo ikgafetšego go kaonafatšo le kgaonagalo ya Khasetomo ka phethagalo. Maloko a yona a 186 a lekanyetša tiišetšo le nlofatšo go šireletša mellwane, go thibela kgwebišano yeo e sego molaong, le go otlela tšwetšopele ya ikonomi. Lekgotla la WCO, setho sa yona sa godimo sa go tšea sephetho, se bea leano la ditaolelo tša Khasetomo lefaseng ka bophara. Ka fase ga bodulasetulo bja Khomišinare Kieswetter (2023–2025), WCO e tsepeletše go ponelopele ya bohlale, mokgwatšhomo wa sebjalebja wa Khasetomo, tirelo ya ditetelo tša mohola go fihlelela dinyakwa tše di sepelago ka lebelo lefaseng.

Diphihlelelo tša leano le Kamano ya Lefase ka Bophara.

Dithulaganyo tša Lekgotla tša 2025 di amogetše Leano la Maano la WCO la 2025–2028, la mmepe wa go bea theknolotši pele, kgotlelelo le akaretšo Dintlha tša boitšhimolliši di akareditšwe:

- **Lenaeneo la Sebjalebja la WCO: le kaonafatša pušo le phethagalo ya Bongwaledi go direla maloko bokaone.**
- **Mohlako wa Polokego wa Maemo:** tšhireletšo ya ketwane ya phepho mola e nlofatša kgwebišano ya nnete.
- **Legato la Leano la Mellwane yeo e lego Kotsing:** go tswalela go hlaselega gabonolo go thibela kgwebišano yeo e sego molaong go dilete tšeo di lego kotsing ya godimo.
- **Leano la Tekatekano ya Bong le Mošomo wa Pharologano:** go tšwetšapele akaretšo go ralala le Khasetomo ya lefase ka bophara.
- **Taolelo ya e-Commerce:** kamogelo ya phalalelo ya kgwebišano ya dititšithale.
- **Dikaonafatšo tša Mokgwatšhomo wa Tumelelano:** tebelelogape ya tlhopho ya kgwebišano ya lefase bakeng sa nepagalo.
- **Moetlo wa Kago ya Bokgoni:** go tlhahla maloko ka didirišwa tša go lwantšhana le ditlhohlo tša sebjalebja.

Ka go phetha Thulaganyo ya Lekgotla la WCO ka la 28 June 2025, Khomišinare Kieswetter o ahlaahlile ka ga potlako ya maitekelo a: “Re eme magahlanong a ditsela, ka dithulano tša dipolotiki tša tikologo, ditšhitišo tša klaemete, le kgwebišano yeo e sego molaong yeo e lekago ka mo re kgotlelelago ka gona. Eupša, Khasetomo e dula e le boithekgo bja kgwebišano yeo e šireletšegilego ya akaretšo. Gammogo, re aga maporogo ao a kgokaganyago di ikonomi le go šireletša ditšhaba”. Khomišinare o dirile boipiletšo bja maikarabelo a bohle, a ipiletša go maloko go “swarelela go kabelano ya bokgoni bja rena go bopa setšhaba sa Khasetomo seo se nago le matšato, sa go akaretša, gape sa go ikemišetša bokamoso”.

Ketapele ya Diphetogo (2023–2025)

Boikarabelo bja sebaka sa Khomišinare Kieswetter bo hlalositšeswa WCO bjale ka setheo seo se lebeletšego pele, sa go lwela tirišo ya titšithale, akaretšo, le dikgwebokgwerano tša setšhaba-praebete. Diphihlelelo tše kgolo di akaretša:

- **Kagoleswa ya Ditheo:** nlofatšo ya pušo taolo, phetogo ya ketapele ya katlego, le go hlongwa ga ntlokgolo ya samaruri ka Brussels.
- **Maano a Ponelolepe:** phethagatšo ya Leano la Sebjalebja, ka tsepelelo ya morero wa Theknolotši & Phetogo, Khasetomo e Tala, le Pušo & Boikarabelo.
- **Boboleledi bja Lefase:** phagamišo ya boikarabelo bja Khasetomo bja go sepetša didirišwa tša selegae le tšwetšopele ya thekgo, yeo e theilwego ka setšo sa Botho bja Afrika — kabelano ya maikarabelo le thekgo ya tumelelano.
- **Therišano ya Maloko:** kgodišo ya kgokagano ya botseta go katološa mantšu a go fapana.

Go naganiša ka sebaka sa gagwe sa mošomo, Khomišinare o boletše gore, “E bile ka hlomphe go direla setšhaba se sa tshedimošetšo. Diphehlelelo tša rena tšeo di fihleletšwego — go tloga ka mpshafatšo ya sebjalebja go ya go akaretšo — di laetša maatla le botee. A re sepetšaneng mmogo go tšwelapele, go kgonthiša gore Khasetomo e dula e le hlohleletšo e botse ya lefase”. Boetapele bja gagwe bo diretše magato a tšwetšopele, ka tlogelo ya bohwa bja kgotlelelo le diphetogo tše mpsha.

Afrika Borwa e Kgethile Motlatša-Modulasetulo wa WCO wa Bohlabela Borwa bja Afrika.

Ka la 30 June 2025, Afrika Borwa e kgethilwe ka go dumelelana bjale ka Motlatša Modulasetulo wa WCO ya selete sa Bohlabela Borwa bja Afrika, go thoma ka la 1 Julae 2025. Bjale ka karolo ya dilete tše tshela tša WCO, SARS e tla otlela phetogo ya titšithale, tshepetšo ya motšhelo, mpshafatšo ya sebjalebja ya Khasetomo, le tirišano ya selete, ka tiišetšo ya boitlamo bja pušo ya phethagalo le thekgo.

Ditumelelano tša Mahlakorebedi tša Histori

Ka thoko ga Dithulaganyo tša Lekgotla, SARS e tiišeditše dikgwebokgwerano tša go maatlafala:

- **Dipeakanyo tša Temogommogo:** go saennwe le United States (Kgwebokgwerano ya Kgwebišano ya Khasetomo Kgahlanong le Botšhošetši); HMRC ya United Kingdom; le CBIC ya India ka fase ga Lenaneo la Tirišo ya Ekonimi ya go Dumelelwa. Tumelelano ya Temogommogo yeo e e saenilwego le United States ke ya mathomo

ya naga ya ka Afrika, gomme e thekga mošomo o mokaonekaone wa SARS, e kgontšha baišantle ba ka Afrika Borwa go fihlelela mmara wa US ka lebelo gape ka tšhireletšo.

- **Memorantamo wa Kwešišo:** o saennwe le Khasetomo ya ka Hong Kong Customs le Kgoro ya Motšhelophahlogae bakeng sa tirišanommogo ya bokgauswi.
- **Tumelelano ya Tirišanommogo:** e phethilwe ka China Xiamen District (GACC) go nolofatša ditshepetšo tša Khasetomo.

Ditumelelano tše di maatlafatša kgonagalo ya kgwebišano, go fokotša ditheko, le go kaonafatša pepeneneng, go hola batlišagae, baišantle, le di ikonomi.

Ponelopele ya Botee ya Kgwebišano ya Lefase

Ge a tswalela polelong ya gagwe, Khomišinare Kieswetter o tiišeditše teefatšo ya ponelopele ya WCO: “Mellwane e ka arogana, eupša Khasetomo e a tlemaganya — kgokaganya ditšhaba, e šireletša ketwana ya phepo, le go maatlafatša tšwetšopele. A re duleng re botegile morerong wo”. Mantšu a a tiišetša boitlamo bja SARS go mokgwatšhomo wa maatlafatšo, wa akaretšo ya Khasetomo yeo e otelago thekgo ya kgolo.

Ditetelo tša beke ye di nyalelana le Ponelopele ya SARS le Maikemišetšo a Maamo, a go maatlafatša maikarabelo a yona bjale ka ketapele ya lefase. Bjale ka ge Khomišinare a feditše go bolela, “Mošomo wa rena bekeng ye o beile motheo wa polokego, ya kgokaganyo e ntši ya lefase. Gammogo, re tla tšwelapele go fetoša Khasetomo go hola bohle”.

Sehlongwa sa 1 se hlomilwe go hwetša tshedimošo enngwe.

Go hwetša tshedimošo enngwe, ka kgopelo ikgokaganye le SarsMedia@sars.gov.za.

SEPHETHO